

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ–ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ: Α΄

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 31-05-2019

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ώρες (07:45 – 09:45)

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τρία (3)** μέρη.
2. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp - ex).
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **πέντε (5)** αριθμημένες σελίδες.
4. Να απαντήσετε σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται σε κάθε μέρος.
5. Τα ερωτήματα να απαντηθούν **με μπλε στυλό στα φύλλα εξέτασης**.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

(30 ΜΟΝΑΔΕΣ)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Κάθε στοιχείο της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα (1) στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς της στήλης Α και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της στήλης Β που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη στήλη Β περισσεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Κώδικας Χαμουραμπί	α. Μέγας Αλέξανδρος
2. Γρανικός ποταμός	β. Αίγυπτος
3. Καμαραϊκά αγγεία	γ. Μυκηναϊκός πολιτισμός
4. Λακωνισμός	δ. Σπάρτη
5. Γραμμική Γραφή Β΄	ε. Πεισίστρατος
	στ. Μινωική Κρήτη
	ζ. Μεσοποταμία

(5 x 2 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
- β.** Τα μινωικά ανάκτορα ήταν οχυρωμένα.
- γ.** Η Απέλλα ήταν η γενική συνέλευση όλων των Αθηναίων.
- δ.** Στη Νεολιθική εποχή οι Κύπριοι κτίζουν τα σπίτια τους στην πλαγιά λόφων και κοντά σε ποταμούς.
- ε.** Ο δωρικός ρυθμός έχει πλούσια διακόσμηση στο κιονόκρανο.
- στ.** Η εξαγωγή χαλκού από τα λιμάνια της Κύπρου γινόταν υπό τη μορφή ταλάντων.
- ζ.** Με τους περσικούς πολέμους οι Πέρσες απέτυχαν να επεκταθούν στην Ευρώπη.
- η.** Ο Μέγας Αλέξανδρος συνέτριψε τον περσικό στρατό στη μάχη των Πλαταιών.
- θ.** Οι Σουμέριοι εφηύραν τον τροχό.
- ι.** Με τη «σεισάχθεια» ο Σόλωνας απελευθέρωσε αυτούς που είχαν γίνει δούλοι λόγω χρεών.

(10 x 1 μον. = 10 μονάδες)

A3. Να συμπληρώσετε την καθεμιά από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τρεις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση. Να γράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τους αριθμούς των προτάσεων και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της φράσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση.

- α.** Η κυρίαρχη μυκηναϊκή θεότητα ήταν:
 - i) η Κυρία Πότνια
 - ii) η Αστάρτη
 - iii) η Ίσις
- β.** Τα σπίτια στον οικισμό της Χοιροκοιτίας είχαν:
 - i) τετράπλευρο σχήμα
 - ii) τριγωνικό σχήμα
 - iii) κυκλικό σχήμα
- γ.** Η περήφανη απάντηση του Λεωνίδα στον Ξέρξη ήταν:
 - i) Μολών λαβέ
 - ii) Διαίρει και βασίλευε
 - iii) Μη φυλοκρίνειν

δ. Σημαντικό κέντρο του μινωικού πολιτισμού υπήρξε η:

- i) Πύλος ii) Κνωσός iii) Θήβα

ε. Οι κάτοικοι της Κύπρου εξελληνίστηκαν από τους:

- i) Δωριείς ii) Μυκηναίους iii) Ίωνες

(5 x 2 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(35 ΜΟΝΑΔΕΣ)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις.

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. Θρησκεία Μινωιτών

(θεότητες, ιερό ζώο, ιερό δέντρο, τελετές, ναοί)

(5 μονάδες)

β. Μάχη του Μαραθώνα

(ονόματα αντίπαλων αρχηγών, αποτέλεσμα, σημασία)

(5 μονάδες)

γ. Επανάσταση του Ονήσιλου

(αντίπαλες δυνάμεις, ένα [1] αίτιο, δύο [2] συνέπειες)

(5 μονάδες)

B2. Οι αρχαίοι Έλληνες ονόμαζαν την Αίγυπτο «δῶρον του Νείλου». Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο **τέσσερα (4) στοιχεία** που να δικαιολογούν τον πιο πάνω χαρακτηρισμό.

(10 μονάδες)

B3. Να δηλώσετε τις κοινωνικές τάξεις στην αρχαία Σπάρτη και να αναφέρετε τι γνωρίζετε για την καθεμιά (ασχολίες, δικαιώματα, υποχρεώσεις).

(10 μονάδες)

Γ1.

Το 508-507 πΧ, ο Κλεισθένης κατόρθωσε να ψηφιστούν η αντικατάσταση των τεσσάρων φυλών της Αττικής από δέκα νέες και η αύξηση των μελών της Βουλής από 400 σε 500. Η αναδιοργάνωση του χώρου της πόλης αποσκοπούσε να ανατρέψει την παλαιά διάκριση των πολιτών σε ομάδες ανάλογα με την περιοχή που κατοικούσαν, καθώς και να υπονομεύσει την πολιτική επιρροή των γενών. Στο εξής, οι πολίτες έπαιρναν τα ονόματά τους από το δήμο της καταγωγής τους, καταργώντας έτσι τη διάκριση μεταξύ παλαιών Αθηναίων και νεοπολιτών. Από την κάθε φυλή κληρώνονταν κάθε έτος πενήντα βουλευτές, οι οποίοι πρυτάνευαν το ένα δέκατο του χρόνου, σύμφωνα με το νέο πολιτικό ημερολόγιο. Η Βουλή ετοίμαζε τα προβουλευμένα των νόμων, οι οποίοι θα υποβάλλονταν στην Εκκλησία του Δήμου. Ίσως για πρώτη φορά ορίστηκε να συγκαλείται η Εκκλησία σε τακτά χρονικά διαστήματα.

http://www.fhw.gr/chronos/o4/gr/politics/index_400.html

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

1α. Να αναφέρετε **τέσσερις (4) καινοτομίες** του Κλεισθένη.

(6 μονάδες)

1β. Να γράψετε **δύο (2) λόγους** για τους οποίους ο Κλεισθένης θεωρείται ο θεμελιωτής του δημοκρατικού πολιτεύματος.

(6 μονάδες)

Γ2.

Αφού μελετήσετε με προσοχή την πιο πάνω φωτογραφία από χώρο ανασκαφής, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

2α. Να περιγράψετε **δύο (2) ταφικά έθιμα** αυτής της εποχής που διακρίνονται στην πιο πάνω φωτογραφία και να αναφέρετε τι μαρτυρούσαν αυτά τα έθιμα. **(6 μονάδες)**

2β. Να αναφέρετε σε ποια εποχή συνήθιζαν οι κάτοικοι της Κύπρου να θάβουν τους νεκρούς τους με τον πιο πάνω τρόπο και να ονομάσετε **ένα (1) οικισμό** όπου συναντώνται αυτές οι ταφές. **(2 μονάδες)**

Γ3.

«...Θα εκθέσω πρώτα ποιοι ήταν οι λόγοι και οι διαφορές που οδήγησαν στον πόλεμο για να μην αναρωτιέται κανείς αργότερα για ποια αιτία οι Έλληνες περιπλέχτηκαν σε τόσο μεγάλο πόλεμο. Η πραγματική, βέβαια, [...] αιτία ήταν, καθώς νομίζω, το ότι η μεγάλη ανάπτυξη της Αθήνας φόβισε τους Λακεδαιμονίους και τους ανάγκασε να πολεμήσουν...»

Θουκυδίδης, Α, 23

«...Και η Κόρινθος, που ήταν η κυριότερη εμπορική αντίπαλος της Αθήνας, ήταν φυσικό, ιδιαίτερα όταν άρχισε η αθηναϊκή εξάπλωση προς τη Δύση, να γίνει η πιο φιλοπόλεμη, γιατί έβλεπε πως μόνο με τον πόλεμο ήταν δυνατό να τεθεί τέρμα στον αθηναϊκό επεκτατισμό...

...Πολύ σοβαρότερη αιτία έχθρας μεταξύ Σπαρτιατών και Αθηναίων αποτελούσε η πολιτική και πολιτιστική αντίθεση που χώριζε τις δύο πόλεις. Η αντίθεση αυτή στον τρόπο ζωής και σκέψεως δημιουργούσε μια φυσική εχθρότητα... Στην Αθήνα επικρατούσε πολίτευμα δημοκρατικό, όπου η πλειοψηφία θέσπιζε τον νόμο... Αντίθετα στη Σπάρτη μια στενή ολιγαρχία προσπαθούσε με κάθε τρόπο να διατηρήσει κάτω από τον έλεγχό της τον κρατικό μηχανισμό...»

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. Γ1, Εκδοτική Αθηνών, σελ. 184

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

3α. Να καταγράψετε **δύο (2) αίτια** και **μία (1) αφορμή** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(6 μονάδες)**

3β. Να αναφέρετε ονομαστικά τις **τρεις (3) φάσεις** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(3 μονάδες)**

3γ. Να αναφέρετε **τρεις (3) συνέπειες** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(6 μονάδες)**

Η Διευθύντρια

.....
Δρ Αγάθη Κυριάκου Καμμά

Αφού μελετήσετε με προσοχή την πιο πάνω φωτογραφία από χώρο ανασκαφής, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

2α. Να περιγράψετε **δύο (2) ταφικά έθιμα** αυτής της εποχής που διακρίνονται στην πιο πάνω φωτογραφία και να αναφέρετε τι μαρτυρούσαν αυτά τα έθιμα. **(6 μονάδες)**

2β. Να αναφέρετε σε ποια εποχή συνήθιζαν οι κάτοικοι της Κύπρου να θάβουν τους νεκρούς τους με τον πιο πάνω τρόπο και να ονομάσετε **ένα (1) οικισμό** όπου συναντώνται αυτές οι ταφές. **(2 μονάδες)**

Γ3.

«...Θα εκθέσω πρώτα ποιοι ήταν οι λόγοι και οι διαφορές που οδήγησαν στον πόλεμο για να μην αναρωτιέται κανείς αργότερα για ποια αιτία οι Έλληνες περιπλέχτηκαν σε τόσο μεγάλο πόλεμο. Η πραγματική, βέβαια, [...] αιτία ήταν, καθώς νομίζω, το ότι η μεγάλη ανάπτυξη της Αθήνας φόβισε τους Λακεδαιμονίους και τους ανάγκασε να πολεμήσουν...»

Θουκυδίδης, Α, 23

«...Και η Κόρινθος, που ήταν η κυριότερη εμπορική αντίπαλος της Αθήνας, ήταν φυσικό, ιδιαίτερα όταν άρχισε η αθηναϊκή εξάπλωση προς τη Δύση, να γίνει η πιο φιλοπόλεμη, γιατί έβλεπε πως μόνο με τον πόλεμο ήταν δυνατό να τεθεί τέρμα στον αθηναϊκό επεκτατισμό...

...Πολύ σοβαρότερη αιτία έχθρας μεταξύ Σπαρτιατών και Αθηναίων αποτελούσε η πολιτική και πολιτιστική αντίθεση που χώριζε τις δύο πόλεις. Η αντίθεση αυτή στον τρόπο ζωής και σκέψεως δημιουργούσε μια φυσική εχθρότητα... Στην Αθήνα επικρατούσε πολίτευμα δημοκρατικό, όπου η πλειοψηφία θέσπιζε τον νόμο... Αντίθετα στη Σπάρτη μια στενή ολιγαρχία προσπαθούσε με κάθε τρόπο να διατηρήσει κάτω από τον έλεγχό της τον κρατικό μηχανισμό...»

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. Γ1, Εκδοτική Αθηνών, σελ. 184

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

3α. Να καταγράψετε **δύο (2) αίτια** και **μία (1) αφορμή** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(6 μονάδες)**

3β. Να αναφέρετε ονομαστικά τις **τρεις (3) φάσεις** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(3 μονάδες)**

3γ. Να αναφέρετε **τρεις (3) συνέπειες** του Πελοποννησιακού πολέμου. **(6 μονάδες)**

Οι Εισηγητές
Ρένα Μηνά
Κωνσταντία Προκοπίου
Γιώργος Ρούσσος

Η Διευθύντρια

.....
Δρ Αγάθη Κυριάκου Καμμά